

Ferskvannsbloggen

- en blogg av biologer ved Norsk institutt for naturforskning

Abbor (*Perca fluviatilis*) sett med undervannskamera. Skjermdump fra filmen laget av Knut Marius Myrvold og Tobias Holter, som du kan se lenger ned i blogginnlegget.

Mygghøl, del 2

Gjennom sommerhalvåret 2020 fortsatte vi arbeidet i bakevja. Myggen stortrivdes som vanlig, og gledelig var det å se at også mange fiskearter fant veien tilbake!

Knut Marius Myrvold
FORSKER, NINA

Tobias Holter
AVDELINGSINGENIØR, NINA

Onsdag 03. februar 2021 - 14:37

I annerledesåret 2020 undersøkte vi fiskesamfunnet i deler av Lågendeltaet, der Gudbrandsdalslågen renner inn i Mjøsa. På grunn av elvas arbeid gjennom tusener av år har det blitt dannet en rekke ulike miljøer innenfor et relativt lite område. I tillegg til hovedløpet finner vi små og store sideløp, flommark og bakevjer. Dette er viktig for mange av fiskeartene i Mjøsa: Lågen er en stor og kald elv, som påvirkes av både «vanlig» snøsmelting på våren og forsommeren, og bresmelting fra Jotunheimen, Breheimen og Reinheimen gjennom sommeren.

Laksefisk, steinsmett og lake har ikke noe problem med kaldt vann – de foretrekker lave vanntemperaturer – men karpfiskene trenger varmt vann om sommeren. Disse varmekjære fiskeartene velger derfor å oppsøke lommer av varmere vann for å reprodusere. Disse er typisk grunne bakevjer, der sola varmer opp vannet i et område med lite gjennomstrømning. Samtidig gir disse evjene beskyttelse fra den strie strømmen i hovedløpet, noe som bidrar til bedre overlevelse for yngelen.

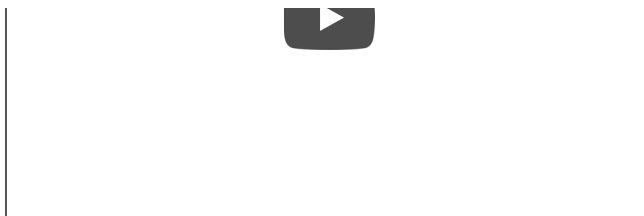
Når vi ser på utbredelsen av arter av ferskvannsfisk i Norge, danner Lågendeltaet og de nedre deler av Gudbrandsdalslågen den nordlige grensen for flere av karpfiskene. Dette skyldes både at naturlige vandringshindre i form av fossefall og strykstrekninger har begrenset videre ekspansjon, og at temperatur- og habitatforholdene heller ikke er like godt egnet lenger opp i vassdraget. Det vi observerer i dette området er altså yttergrensen av flere av artenes utbredelse i landet. Den lokale tilpasningen til bestandene i nordre Mjøsa og Lågendeltaet er dermed viktige for den genetiske variasjonen til de ulike artene, ikke bare innad i Norge, men i artenes totale utbredelse på det europeiske kontinent.

Utbredelsen av brasme (*Abramis brama*) i Europa. Pilen viser nordenden av Mjøsa og Lågendeltaet, som danner artens nordlige utbredelse i Norge, og den nordvestlige grensen for utbredelsen i Europa. Fra Pethon (1994) – Aschehougs store fiskebok.

Vi har nå samlet inn et stort videomateriale, nærmere bestemt 10 Terrabyte!
Resultatene viser at store mengder fisk har funnet veien til den grunne bakevja, og her presenterer vi et utvalg snutter fra sommeren:

Bakevjer og flomløp er viktige for fisken

Bakevjer og flomløp er viktige for fisken - YouTube.

Fordi det er et stort videomateriale er det nærmest umulig å se gjennom alt manuelt, for eksempel for å telle hvor mange mort som bruker bakevja. Heldigvis finnes det kloke hoder som klarer å automatisere arbeidet! Nå jobber vi sammen med dataingeniørstudenter på NTNU Gjøvik med å utvikle automatisk artsgjenkjenning av videomaterialet. Mer informasjon om dette spennende prosjektet kommer om noen måneder!

[BLOGG-FERSKVANNSBLOGGEN](#)

[BLOGG](#)

Om forskning.no

- [Forskning.no](#) er en nettavis med norske og internasjonale forskningsnyheter.
- [UNG.forskning.no](#) er nyheter om forskning for barn og unge.
- [Forskning.no](#) gis ut under [Redaktørplakaten](#).
- Ansvarlig redaktør / daglig leder: Nina Kristiansen, tlf 414 55 513 / nina@forskning.no
- Redaksjonssjef: Bjørnar Kjensli, tlf 942 43 567
- [Personvernerklæring](#)

Kontakt oss

epost@forskning.no / tlf 22 80 98 90

[Redaksjonen](#) – ansatte

Annonser/stillingsmarked:

Preben Forberg, tlf 413 10 879

Sandakerveien 24 C, Bygg D3

Pb 5 Torshov, 0412 Oslo

Følg oss

[@forskningno](#)

[/forskning.no](#)

[/UNG.forskning.no](#)

[/ScienceNorway.no](#)

forskning.nos eiere

Akvaplan-niva
Artsdatabanken
De nasjonale forskningsetiske komiteene
De regionale forskningsfondene
Diku – Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning
Fafø
Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering
Forsknings- og utviklingsavdelingen, Psykisk helse og rus, Vestre Viken HF
Forsvarets forskningsinstitutt
Framsenteret
Fridtjof Nansens Institutt
GenØk – Senter for biosikkerhet
Handelshøyskolen BI
Havforskningsinstituttet
Høgskolen i Innlandet
Høgskolen i Molde
Høgskolen i Østfold
Høgskulen i Volda
Høgskulen på Vestlandet
Høgskolen Kristiania
Institutt for samfunnsforskning
KS FoU
Kompetanse Norge
Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS
Meteorologisk institutt
NIBIO

NIKU Norsk institutt for kulturminneforskning
NILU – Norsk institutt for luftforskning
NLA Høgskolen
NMBU – Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
NORSØK – Norsk senter for økologisk landbruk
NSD – Norsk senter for forskningsdata
NTNU
Narviksenteret
Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse
Nasjonalforeningen for folkehelsen
Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)
Nasjonalt senter for e-helseforskning
Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning
Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge - NUBU
Nofima
Nokut
Nord universitet
Nordlandsforskning
Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Norges Geotekniske Institutt
Norges Handelshøyskole
Norges forskningsråd
Norges geologiske undersøkelse
Norges idrettshøgskole
Norsk Polarinstitutt
Norsk Regnesentral

Norsk Romsenter
Norsk Utenrikspolitisk Institutt
Norsk institutt for naturforskning (NINA)
Norsk institutt for vannforskning (NIVA)
Opplysningskontoret for Meieriprodukter
OsloMet – storbyuniversitetet
RBUP Øst og Sør
Ruralis – Institutt for rural- og regionalforskning
SINTEF
Senter for grunnforskning (CAS)
Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter
Simula Research Laboratory
Statens Vegvesen FoU
Statped
Sykehuset Innlandet HF
Tannhelsetjenestens kompetansesentre
Telemarkforskning
UiT Norges arktiske universitet
Universitetet i Agder
Universitetet i Bergen
Universitetet i Oslo
Universitetet i Stavanger
Universitetet i Sørøst-Norge
Universitetssenteret på Svalbard (UNIS)
Vestlandsforskning
Veterinærinstituttet
Vitenskapskomiteen for mat og miljø

Powered by Labrador CMS